

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**

Jilská 1, Praha 1

Tel./fax: +420 221 183 585

E-mail: michaela.dimitrova@soc.cas.cz

Postoje k evropské integraci a hodnotám uplatňovaným v Evropské unii

Technické parametry

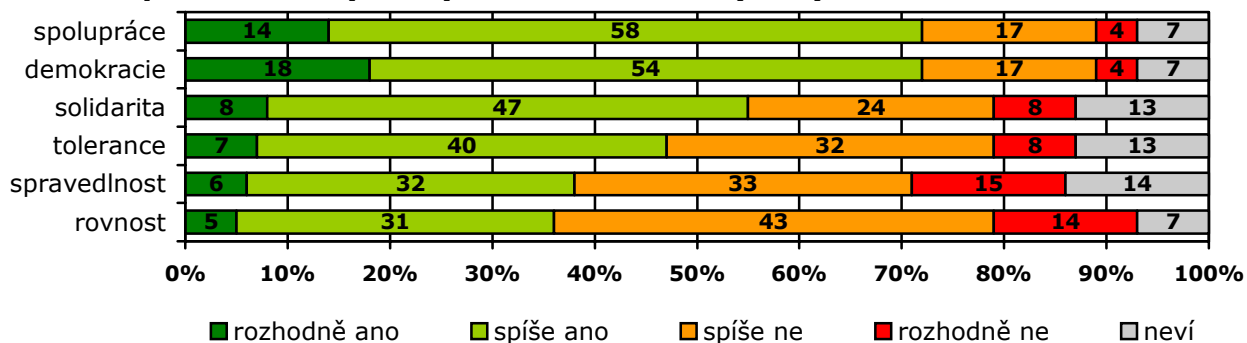
<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2008, v08-04</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>7. 4. – 14. 4. 2008</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1018</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PM.25, PM.27</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>30. květen 2008</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Michaela Dimitrová</i>

V dubnu letošního roku se CVVM zajímalo, zda se podle českých občanů uplatňují v Evropské unii hodnoty jako je demokracie, rovnost, spolupráce, tolerance, spravedlnost, či solidarita. Poté měli Češi též zhodnotit, do jaké míry je podle jejich mínění prospěšná evropská integrace ve vybraných oblastech.

Podíl osob, které se domnívají, že daná hodnota je v rámci Evropské unie uplatňována, převažuje nad lidmi s negativním názorem v případě čtyř uvedených hodnot ze šesti. Nejjednoznačnější je situace týkající se názorů ohledně spolupráce a demokracie. U obou zmíněných uvedly kladnou odpověď necelé tři čtvrtiny lidí (72 %), opačné stanovisko zaujímá pětina (21 %) Čechů, a to taktéž shodně v obou případech. Podíl optimistů nad pesimisty pak převládá i v názorech na uplatňování solidarity a tolerance, ale zejména u poslední jmenované položky již rozdíl není tak výrazný. Solidarita je v EU dodržována podle 55 % osob, třetina lidí má na stejnou věc protichůdný názor (32 %). Z hlediska tolerance má kladný názor necelá polovina občanů (47 %), negativní jsou v tomto ohledu dvě pětiny Čechů (40 %). Více skeptičtí jsou čeští občané především v souvislosti s uplatňováním spravedlnosti a rovnosti. V prvním uvedeném případě odpověděly pozitivně téměř dvě pětiny Čechů (38 %),

zatímco podle necelé poloviny (48 %) není tato hodnota v Evropské unii dodržována. Podobná situace se týká i již zmiňované rovnosti, která je v EU uplatňována podle 36 % obyvatel ČR, naproti tomu 57 % si myslí opak.

Graf 1: Uplatňování vybraných hodnot v EU¹ (v %)

Analýza třídění druhého stupně podle vybraných sociodemografických charakteristik ukázala, že negativní názor co do uplatňování všech jmenovaných hodnot v rámci EU, zastávají častěji lidé označující svou životní úroveň za špatnou a také Češi, kteří by volili KSČM.

Porovnání aktuálních výsledků se zjištěními z předchozích šetření zachycuje tabulka 1. Je zřejmé, že po určitém oslabení podílu optimistů a naopak posílení podílu lidí s pesimistickým stanoviskem, ke kterému došlo v loňském roce, se nyní rozložení relativního zastoupení osob s kladným a záporným názorem v podstatě vrátilo na srovnatelnou úroveň se stavem, který byl zjištěn v roce 2006.

Tabulka 1: Uplatňování vybraných hodnot v EU – časové srovnání (v %)

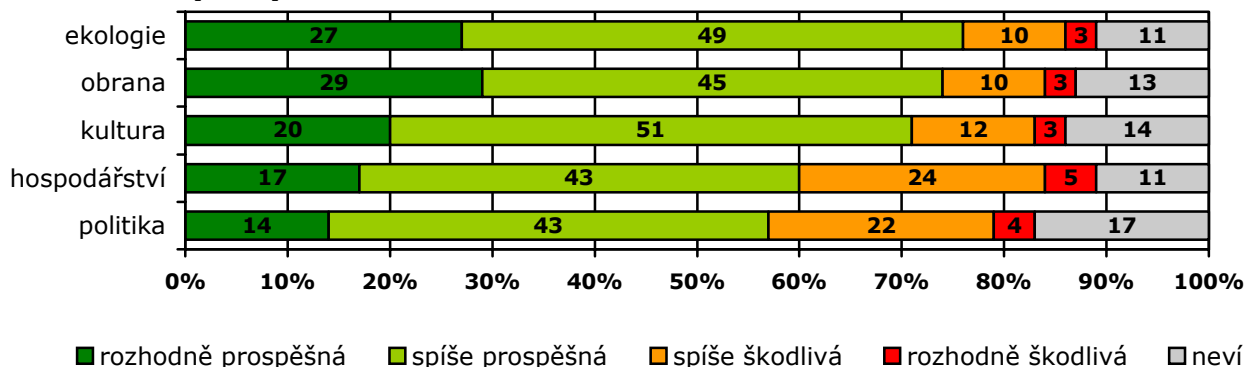
	říjen 2002 ano/ne	duben 2006 ano/ne	duben 2007 ano/ne	duben 2008 ano/ne
spolupráce	72/17	68/25	60/34	72/21
demokracie	73/14	75/18	70/23	72/21
solidarita	63/22	56/32	48/43	55/32
tolerance	51/29	49/38	44/46	47/40
spravedlnost	45/33	37/51	33/57	38/48
rovnost	41/44	32/60	27/67	36/57

Češi se také vyjadřovali k prospěšnosti resp. škodlivosti evropské integrace ve vybraných oblastech – konkrétně jsme se zajímali o hospodářství, politiku, kulturu, obranu a ekologii. U všech jmenovaných převládá podíl občanů, kteří se domnívají, že evropská integrace je v těchto oblastech prospěšná, nad těmi, kteří hovoří o škodlivosti. Největší názorová jednotnost byla zaznamenána ve vztahu k ekologii, obraně a kultuře. Z hlediska ekologie soudí tři čtvrtiny Čechů (76 %), že evropská integrace je přínosná, oproti 13 %, kteří se domnívají opak. Téměř shodná situace je ohledně obrany, neboť zde o prospěšnosti mluví 74 % osob, o škodlivosti pak opět 13 % obyvatel ČR. Sedm z deseti Čechů (71 %) dále míní, že evropská integrace prospívá kultuře, zatímco 15 % zastává opačný názor. S mírným odstupem co do podílu lidí, kteří hovoří o prospěšnosti, následuje hospodářství, pro které je evropská integrace přínosem podle 60 % osob, na druhé straně 29 % Čechů vyjadřuje protichůdné stanovisko. Konečně v oblasti

¹ Znění otázky: „Myslíte si, že se v současné době v Evropské unii uplatňují tyto hodnoty? a) demokracie, b) rovnost, c) spolupráce, d) tolerance, e) spravedlnost, f) solidarita.“ Možnosti odpovědí: „rozhodně ano“, „spíše ano“, „spíše ne“, „rozhodně ne“, „neví“.

politiky je integrace Evropy dobrá podle 57 % českých občanů, přičemž 26 % míní opak. V souvislosti s politikou se též objevuje největší podíl lidí, kteří nevěděli, jak se k této otázce vyjádřit (17 %).

Graf 2: Prospěšnost/škodlivost evropské integrace v některých oblastech² (v %)

Evropská integrace je škodlivá ve všech zmíněných oblastech častěji podle Čechů, kteří o své životní úrovni mluví jako o špatné, a taktéž podle potenciálních voličů KSČM.

Tabulka 2 opět nabízí časové srovnání nejnovějších výsledků s předchozími. Oproti loňskému roku zde znovu došlo k určitému nárůstu podílu osob, kteří jsou ve vztahu k těmto otázkám týkajících se Evropské unie optimističtí, a to ve všech uvedených oblastech. Jedná se tedy víceméně o návrat k hodnotám zjištěným před rokem 2007.

Tabulka 2: Prospěšnost/škodlivost evropské integrace v některých oblastech – časové srovnání (v %)

	říjen 2002 P/Š	duben 2006 P/Š	duben 2007 P/Š	duben 2008 P/Š
ekologie	78/7	70/16	70/16	76/13
kultura	70/12	68/14	69/17	74/13
obrana	71/10	74/9	68/16	71/15
politika	59/19	55/26	53/32	60/29
hospodářství	60/25	63/22	47/43	57/26

² Znění otázky: „Je podle Vás prospěšná nebo škodlivá evropská integrace v těchto oblastech? a) hospodářství, b) politika, c) kultura, d) obrana, e) ekologie?“ Možnosti odpovědí: „rozhodně prospěšná“, „spíše prospěšná“, „spíše škodlivá“, „rozhodně škodlivá“, „neví“.